

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr. a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelariilor nr. 21.

Se prenumerează și la poste și la librării.

În România:

la dl Carol Schulder în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Alteră pars.

— Dela Seghedin. —

Visita lui Pázmándy la Seghedin a fost apreciată de noi pe temeiul versiunii publicate de acest agent guvernamental.

Am fost curioși să știm și dela iubiiții nostri prizonieri ce a însemnat visita aceasta, și am însărcinat pe un amic al nostru să-și întrebze și pe dînșii.

Eată ce ne scrie acest amic, care ne comunică câteva informații vrednice să fie puse în fruntea foii noastre:

Onorată Redacțiune!

Agentul guvernului Wekerle, după trista sa debutare politică pe la Haga și Paris, și-a luat osteneala să-și viziteze și pe iubiiții nostri martiri, care sufer în temnița de stat din Seghedin.

După cele-ce le-a publicat Pázmándy despre această vizită a sa, în coloanele ziarului „Magyarország”, mi-am ținut de datorie a mă informa despre adevărata stare a lucrului. M'am și informat, și acum viu să public informațiile spre orientarea publicului român.

E adevărat, că în 21 l. c. Pázmándy a vizitat pe iubiiții nostri în temnița.

Din toată purtarea și procedura lui s'a văzut, că și acum e agent al guvernului maghiar, cum a fost în Cluj, la procesul Memorandului, la Haga și la Paris.

Guvernul nu recunoaște aceasta în public, ba chiar va desmînti faptul. Așa se întâmplă în lumea politică maghiară.

Și e într'adevăr ceva respingător, că un kossuthist de cea mai rea specie este misionarul de încredere al guvernului Maiestății Sale Imperiale și Regale Francisc Iosif I. în chestiuni foarte delicate, care privesc însăși politica de stat a acestui guvern.

Atâta pentru statul cunoștinței.

Pázmándy și-a început misiunea cu aceea, că dela directorul penitenciarului, Hatzinger a luat informații detaliate despre tratamentul cu cei închiși, despre purtarea lor, despre vizitele ce le primesc din partea Românilor, despre toate relațiile lor. Ad referendum!

Și aceasta, în urma celor publicate în „Tribuna” din 9 Octomvrie, nr. 204, și care se referă la șicanele fără seamăn ce le face directorul Hatzin-

ger cu Românii, care vizitează pe iubiiții nostri prizonieri. E destul să ce-tească cineva descrierea părintelui George Teleacu din același număr al „Tribunei”.

Cât despre regimul penitenciar cu întemnițații din Seghedin, eată ce-i adevărul:

Sînt în aceeași casă, sub același acoperământ trei bărbați ai națiunii: Dr. Rațiu, Coroianu și Dr. Lucaciu, închiși însă în despărțiminte deosebite, așa, că nici-când nu pot comunica între sine, nu pot primi vizitele decât numai pe rînd unul după altul, nici la biserică nu pot merge laolaltă, și dacă merge unul într'o Duminecă, ceilalți trebuie să rămână acasă, închiși; au ore separate de plimbare, sub supravegherea unui gardist cu sulită la sold, și aceasta numai dela 29 Iulie, 5 ore post meridiane, de când adevărat au intrat în temnița acești trei fruntași. Până atunci nu era gardist supraveghetor la plimbările prizonierilor.

Acestea sînt rafinările excepționale, introduse numai față cu acești Români ai noștri, care măsuri excepționale și foarte dureroase, sînt bagatel, de nu chiar delicatețe, în ochii lui Pázmándy.

Prizonierii mi-au spus, că la intrarea lor în temnița au cerut dela direcțiunea penitenciarului să-și pună într'un despărțimînt pe toți trei, lucru, care în sensul regulamentului ministerial, emanat pentru închisoarea de stat din Seghedin, cade în absoluta competență a direcțiunii. Li-s'a răspuns însă, că direcțiunea a primit ordin special cu privire la d-lor, și așa ei sînt siliți a-i așeza în despărțiminte deosebite, nu cumva să comunice între sine, ba să nici nu vorbească nici un cuvînt, nici să nu se vază.

Eată regim excepțional pentru Români, în contra regulamentului dat de însuși ministrul justiției!

Dar' ce mai regulament, când e vorbă de Români!

Ce s'a spus despre maltratarea prizonierilor politici români, în modul cel mai brutal și barbar, se referă mai ales la tratamentul lor în temnițele ordinare din Cluj și Sătmar. Și cine nu știe, la ce suferințe au fost expuși Români în acele temnițe, și mai ales Dr. Lucaciu în Sătmar?

Acestea ar voi Pázmándy, adevărat guvernul maghiar prin el, să le facă nefăcute și neîntemplate, prin confundarea malițioasă a situațiilor și a lo-

calităților. În orba lor pornire gîndesc, că lumea n'are nici ochi nici urechi, și că ei vor răbdi să înșele lumea toată!

Despre partea politică a vizitei lui Pázmándy am aflat următoarele:

Pázmándy a venit să sondeze convingerile politice ale prizonierilor români, și anume să afle, că oare suferințele temniței nu-i face încâtva accesibili pentru ideile politice guvernului.

Atâta tot, și vî pot spune, că și-a dat de oameni.

De o discuțiune serioasă, sedată și sistematică asupra situațiunii politice, asupra chestiei naționalității din Ungaria, și în special asupra chestiei române, nici vorbă. Ântăiu, timpul era prea scurt, a doua Pázmándy nu cunoaște de loc chestia română, natura și îndreptățirea ei, și a treia Pázmándy e cu deservire preocupat de „idea de stat maghiar”, de un stat „național” maghiar, mare, puternic, glorios, în care nu încap bieții Români, decât poate la use, în vre-un loc nevăzut.

Adaueți la toate acestea o fire impacientă, care nu-i în stare să te asculte în liniște nici un minut, și când îl strîmtoarești cu câte o reflexiune nimicioasă, sare și se svîrcoleşte ca un pește, și trece la alte idei, tot atît de superficial, vorbăreț și impacient. E destul să cetii raportul lui din ziarul amintit, și ori-cine se poate convinge, că aici nu avem de a face cu un politician de profesiune, ci cu un agent cărăgios, care servește pe guvern și stă în opozițiune extremă față cu același guvern. Pázmándy poate că are două vieți: una pentru ziua mare, alta pentru noaptea întunecoasă. Așa-i e și politica: amfibie, și nu știi ce să crezi de el. Admite drepturi naționale pentru Români, și tot atunci vrea să realizeze „idea de stat maghiar”. Zice, că în Ungaria sînt mai multe naționalități, și tot atunci neagă, că Ungaria e stat poliglot. Cunoaște și recunoaște abuzurile, atrocitățile, terorismul guvernului maghiar față cu Românii, și tot atunci spune, că Românii n'au drept să se plîngă. Ii spun, că în Viena am prezentat Memorandul la Maiestatea Sa Împăratului Austriei și Rege al Ungariei: nu-i vorbă, el susține, că noi am fost la un suveran străin, la Împăratul Austriei, și l'am ocolit pe Regele Ungariei.

Și acestea toate și-le recitează sau mai bine zicînd și-le macină, cu o iuteală febrilă și nu-ți dă răgaz să-ți faci reflexiunile cuvenite.

Așa dl Lucaciu n'a fost în poziție să susțină cu el o discuțiune politică sistematică, și nici nu l'a luat în serios.

I-a atras însă cu toată serioșitatea atențiunea asupra împregiurării, că el a dat informații eronate asupra lucrurilor ce s'au petrecut la conferența internațională din Haga, și a dus în rătăcire opiniunea publică maghiară. Ziarul „Hazánk” a reproduștirile venite și probate din izvoare românești, după „Tribuna” și celelalte ziare naționale, și comparându-le cu știrile debitate de Pázmándy, l'a somat în public să se justifice, pronunțînd vorbele cu gravitate, că opiniunea publică maghiară a fost de tot altfel informată despre cele ce s'au isprăvit pe la Haga, prin Pázmándy, ear' Românii produc date, care dovedesc contrarul. E necesar acum să fim informați și să știm, dacă am fost mistificați și cine este mistificatorul.

Causa aceasta trebuie să o clarifici, dle Pázmándy, îi zise dl Lucaciu, dacă nu vrei să rămîi taxat de mistificator!

Omul a rămas confus, zicînd că va cerca ce a scris „Hazánk”, și apoi va drege lucrul.

Dar' de dres, nu s'a dres nimic.

Cine-i mistificatorul, întrebă „Hazánk”, dle Pázmándy?

Acestea s'au petrecut înainte de ameazi.

După orele 3 p. m. eară s'a dus la locul de sufrință al Românilor.

A vorbit pe rînd, cu Dr. Lucaciu, cu Dr. Rațiu și cu dl Coroianu.

Adevărat ar fi voit să vorbească, și încă lucruri mari, chestii grave, împăcarea naționalităților, îndestulirea Românilor, deslegarea diferențelor, programul nostru național etc. etc.

Iubiiții nostri întemnițați însă au fost siliți să se îndestulească cu bunăvoință: nu era chip nici mod a se ține cu Pázmándy la discuțiune pătrunzătoare. Bărbații noștri, oameni gravi, serioși, cu convingeri solide, cu resoane de stat și cu argumente neresturnabile, au trebuit să se convingă, că Pázmándy vine dela ospet.

Cu toate-că nu s'a putut face politică cu agentul guvernului, vechiul principiu: „in vino veritas” s'a adevărit de drept și cu această ocaziune.

Adevărat Pázmándy a zis, poate în calitate de agent al guvernului, că dacă Românii nu se calcă, va fi vai de ei. Și adevărat Pázmándy a destăinuit, că guvernul, — zicea tot: „noi”, — se fie argumentul mai plausibil, adevărat guvernul stă gata:

1. cu o serie de legi excepționale în contra Românilor (lois de circonstances);

2. va închide gimnaziile române;

3. vor înmulți neamestat mai tare numărul gendarmilor în Ardeal;

4. se vor suprima toate ziarele naționale române;

5. pe „agitatori” îi vor tunde și rade și îi vor închide, nu în temnița de stat, ci în temnițe ordinare, și acolo îi vor maltrata până-ce vor perji sau se vor înfrînge. „Acolo veți ajunge și d-voastră”, — zise iubiiții nostri, — „dacă nu vă schimbați părerea politică”.

Eată programul de împăcare pentru Români care țin la dreptul lor!

La acestea apoi i-au răspuns bravii noștri conducători: „Să știi, domnule Pázmándy, și să spui și guvernului d-tale, că dacă nu aveți argumente și resoane acceptabile de oameni cuminți și serioși, cu astfel de amenințări și cu terorism numai de rușine vă faceți înaintea noastră și înaintea lumii întregi!”

Așa s'a sfîrșit visita politică a agentului guvernamental și deputat kossuthist Pázmándy.

Urbanitatea, ca între oameni de o cultură socială superioară, a fost observată dela cordialitatea prietenească până la ceremonialul de salon.

Correspondentul.

Noul ambasador austro-ungar în București. „Neue Erbe Presse” dela 21 Octomvrie scrie despre urmașul contelui Goluchovski următoarele:

„Contele Rudolf Welser de Welserheim a avut prilegiu, în activitatea ofi-ciului se de aproape treizeci de ani, a se iniția în toate ramurile serviciului diplomatic. El a fost aplicat la ambasadele din Constantinopol, Petersburg și Berlin, ear' în anul 1888 luase în mână conducerea ambasadei austro-ungare în Brasilia. De repetiți-ori a fost chiar chemat să facă servicii în birourile ministerului nostru de externe. Dela 1890 încoace făcea meru parte din acest oficiu ca al doilea șef de secție până la numirea sa de azi”.

Din această scurtă descriere a carierei noului ambasador se vede, că el știe perfect direcțiunea și intențiunile superiorului seu contele Kálnoky. Îngâmfații din Buda-pesta așadar ar rămas earăși cu buzele umflate voină a trimite pe cineva cu „mîstăți răsucite și pînteni”, spre a pune la reson pe „Oláhország”. Știe Kálnoky ce face,

FOITA „TRIBUNEI”

Bucovina.

NOTIȚE POLITICE ASUPRA SITUAȚIEI.

De

George Bogdan.

II. Chestia economică.

3. Fluctuațiunea moștilor.

Deja îndată după 1848 politicianii români au stăruit pentru o serie de măsuri, care să împedice sărăcirea proprietarilor. Aceste măsuri erau desdaunarea proprietarilor mari pentru pierderea drepturilor lor urbariale asupra pămîntului supușilor lor acum liberi, (Grundentlastung), un institut de credit și regularea circulației vamale între Bucovina, Moldova și Besarabia. Prima s'a realizat abia după zece ani și mai târziu decît în alte țări din Austria, un institut de credit apare într'un conspect de Mikulicz abia la 1868*, deși era și mai înainte o casă de păstrare ce da împrumuturi mici și se aflau și alte capitale de puțină însemnătate. La 1861 aveau datorii numai 115 proprietăți din 236 înscrise în tabula terii.

Dar eu nu am de gînd a zugrăvi amănunțit cauzele din care au rezultat pierderile de pămînt național în marea proprietate. Voesc să constat simplu aceste pierderi, să arăt, prin o serie cam lungă dar nu perfect com-

pletă de nume, cine a câștigat pămînt de pe urmele proprietarilor români, unde au câștigat mai mult și cine dispune azi de înfrîurarea ce-i legată de această avere. Reflexul politic al acestor stări îl vom vedea la alegerea politică a colegiului la doilea de alegători, care este colegiul mării proprietăți.

Moșiile mari s'au pierdut dintru început și prin vinzări benevole, boerii moldoveni părăsind țara ajunsă la Austria. Astfel marea vestică Iordachi Cantacuzen schimbă la 1784 cu guvernul austriac moșiile sale Tîșeuți și Ipotești din Bucovina, primind în schimb altele în Moldova (Haverna și Nowoselița) boerul Toma Carș vinde la 1783 moșiile sa Teodoresți negustorului armean Nicolae Kapri, ai cărui urmași sunt de Kapri; la 1785, Bogdanovici, negustor din Stanislau (în Galicija) cumpără Orășeni și a. m. d.*

Astfel străinismul începe a se așeza foarte de cu vreme pe vechile pămînturi boerști române. Procesul este foarte vechiu și vechimea lui împreună cu situațiile grele de mai apoi, situații agravate uneori prin propria vină de mare „signorie”, au pricinuit rezultatul întristător de azi.

Avînd în vedere, că scriu pentru toți Românii și că Bucovina este rar vizitată și puțin cunoscută de ei, profit de prilej și voiu arăta mai pe larg acel rezultat și anume grupele pierderile după împărțiala politică a țării în prefecturi. Grupele mele vor arăta pierderile de peste Prut, din partea compact

ruteană a țării și de dincoace de Prut, mai ales din părțile cu populație mixtă, din locul pierdut și din cel primejdăvit. Contrastul între numele proprietarilor dela 1781—1784 și numele celor dela 1894 va deschide o privire asupra unui veac de tristă istorie, ce trezește în inimile române cele mai tînguioase simțiri.

În prefectura Vîjniței, ținut în care Românii și-au pierdut total limba lor, găsim: marea moșie Lucaveț cu Berhometul pe Siret care la 1781—84 era a lui Vasilco, Pănel, Teutul, Persul, Sêul și a șetrarului Cârstea; azi la 1894 se susține numai fideicomisul familiei Vasilco și cu el alătura găsim ca părtași la teritorul tabular deodată pe doi Bohosiewicz, Rey, Fränkel, Polon și Jidov. Odată suna poetic Pănel, azi sună Izig Fränkel! Ce contrast! Banița rusească era odată a lui Gafenco, Leuța, Ciolpan, Malai, Cocoran și Logoteti*; azi proprietarii sînt Bohosiewicz-eni. Câmpulungul rusec, pămînt a cărui întindere boierii Sturza, Paladi, Giurgiuvan, Darie, Malai, Potlog, Lăpădat, Volcinski nu o măsurau, ci-și numărau numai „vecinii”, supuși**) este azi a unei societăți industriale, odată Goetz. Ispasul a devenit al contesei Cigala; Carap-

* Logoteti, care se așezase în Bucovina din timpul războiului ruso-turc, finit cu pacea dela Cucuic-Cainargi, pretindea, zice un act al consiliului de războiu imperial dela 21 August 1782, că era conte venețian. După șofa sa moldoveană obțină moșie ca zestre.

** Vezi Wilkenhauser, Molda, II, pag. 58, 59. Boerii nici nu-și vizitau nici-odată ori de loc proprietățile sărăcicioase din aste părți, ci arîndau pretențiunile lor dela vecini, dându-le, după un act din 1783, în arîndă — la Jidovi (Acelaș pag. 61).

cul pe Ceremuș al lui Krzysstofowicz; Milie, odată a lui Sturza, Paladi, Flondor e azi în parte și a lui Bohosiewicz și Nevecerel, ear' Flondoreni se susțin. Putila lui Cantacuzino, Sturza, Paladi, Turcul, Flondor este azi a unei societăți industriale și a lui Chaim Schärf și Budowski. Polonul și Jidovul se țin earăși de brâu! Vîjnița lui Sturza, Paladi, Giurgiuvan, Cantacuzen este azi a contelui Wrszowec-Rey. Vilaueca lui Teutul, Pănel, Onciul, Țintă are azi domni pe Hersch Weissglas și Ilczuk Linecki. Vascauțul pe Ceremuș odată al lui N. Ruset este azi al lui Roman Freitag.

Din prefectura Coșmanului însemnăm o parte de schimbări. Ele sînt aici cu mult mai multe, teritorul fiind foarte întins, fără munți și rentabil. Din corpul vechiu al Babinului cu Stefaniuca găsim părți trecute la Moses Karmelin, Eugenia Zierhoffer, Witold Wolanski. Boianciucul e a lui Sahnovitz și Sokol. Din Cîncău a luat o parte Samuel Dankner. Doroscauțul a trecut la Iacob Goldenberg; Dubovetzul lui Iancu Sturza este azi al bar. Szymonowicz. Ivancăuțul, moșie de rezeși români este azi a lui Iurnitschek. Culeuțul a devenit al Rosaliei Pasakas. Cucuirmicul la 1781—84 al lui D. Sturza, T. Coșan și St. Săvescul este azi al lui Iacobowicz și Latainer. În Cado-bești, moșie a lui Th. Balș, residă azi pe lîngă Tabora și doi Lukasiewicz. Lujenii s'au armenit. Mitchoul lui G. Ruset îl au azi trei Bowzey. Mosariuța lui Potlog și Giurgiuvan a primit domn pe Wojnowicz Lukasiewicz și Steinholz, pe lîngă Ioan Grecul. Hersch Weissberger, Sobel Reiner, Hermann Graubart și Julius Weissberger răsufă pe unde

odată călcău ca stăpâni moldovenii Teutul Gicescul, Șpan și Țopa. Bohdanowicz, polonul din Oscehly (azi Oszechlib) nu are de sigur de moș pe vel-visternicul Iordachi Cantacuzino. Scumpii Iacob Goldberg și Wolf Tennenblatt vor și de sigur ca la 1784 biv vel logofătul I. Cantacuzino era boer în Kevacou. Numele lui Donici și Strișca a dispărut din Totruy. Vitiliuca hatmanului Iordachi Ghică este azi a lui Lazar Pasakas. Clivești fondului religios sunt ai familiei Goldner, ce se zic Sara, Salamon, Orias etc. Stăucenii aceiași fond au devenit rezidența politicianului ultra-modern Kochanowski. Și celelalte și celelalte ale lumii turburi valuri...

Dacă acest pămînt, și ca consecvență și forța politică din acele părți, pierdută azi fără nici o nădejde de revenire, ar fi încă în mâni românești, versul, ce-l auziam adese-ori în gura studenților bucovineni, nu ar avea, prin aplicație la țeara lor, durerosul sens de azi:

— Haideti peste Prut

Se salvăm pămîntul care l'am avut!

Prefecturile Storojinetului, Cernaștilor și Seretului sînt teritoriile, pe care Lupta națională, conștie ori latentă, merită cea mai mare atențiune. Laolaltă luată sufletele românești erau în aceste 3 prefecturi la 1880, și bine înțeles după constatabila statistică oficială, 68.000 ear' cele rutene 73.000, luând o cifră rotundă. Nu mă îndoesc că o statistică exactisimă ne-ar fi găsit pe noi Românii cel puțin cu câteva mii mai mulți decît Rutenii. Dar' tot atît de incontestabil este, că și ei sînt foarte incomozi și pe aici. Este foarte în-

*) Hauptbericht etc., 1872, pag. 227.

*) Alte exemple de cumpărături armenesti vezi și la D. Dan, Armenii orientali, Cernăuți, 1891, pag. 31.

doar nu va expune întreaga monarchie risului fraților noștri, trimițând acolo un personaj caraghios.

Reforma legii electorale, pentru a cărei grăbire socialiștii au pus în scenă marea și sângeroasă demonstrație din Viena, preocupă serios guvernul austriac.

Chiar rămânând în urma proiectului echitabil al contelui Taaffe, noua reformă se speră că nu va înăbuși glasul păturilor de jos.

Din Bucovina. Ni-se scrie: Mercuri se face alegerea de deputat pentru parlament, din orașul Cernăuți. Lupta se dă între Dr. Roth, liberal și Br. N. Mustatza, conservator național. Românii, ca fiind mai aproape de Mustatza decât de Roth, vor vota cu cel dintâi. Învingerea lui Br. Mustatza ar fi o mare lovitură dată liberalismului ovreit din Bucovina.

Din congregație.

(Urmare și fine.)

Eată propunerea din vorbă:

Considerând:

1. Că foștii grănițeri români ai districtului Năsăud în vederea unui scop cultural-național măreț au hotărât ca fondurile grănițerești, asupra cărora Maiestatea Sa prea grațios li-a recunoscut dreptul de proprietate — să rămână proprietate nedespărțită, din care să se ajute cu stipendii descendenții lor, și că Maiestatea Sa a aprobat această dispoziție în „Instrumentul fundațional“, ear' guvernul maghiar contra dispoziției acesteia, prin un statut impus, a dispus, fără drept, că din averile grănițerești române să se împărțească pe viitor toți locuitorii din nou așezați în cele 44 comune grănițerești, astfel și descendenții israeliților imigrați din Galiția, Polonia, Bucovina etc.

Comitele: Nu se ține de obiect. Interzic să vorbești în această direcțiune!

Ciril Deac: Nu pricep ce ziceți. Dar' mai am și alte motive... Apoi continuă:

2. Considerând, că pentru munții revindicați, proprietatea nedisputabilă a comunităților grănițerești, în urma unui proces, purtat mai mult de guvernul unguresc decât de familia Kemény, s'a ajuns acolo, că s'a forțat o pace îngreunătoare pentru cele 44 comunități grănițerești, s'a forțat o despăgubire familiei Kemény peste 300.000 fl. v. a., ear' guvernul a luat administrația pădurilor din mâna proprietarilor, a trimis pe capul nostru o ceată de forestieri străini etc., care mistuesc tot venitul pădurilor, nerămânând grănițerilor români decât sila și povara prevaricarilor, ale căror amende seridică la sute de mii la an, din sudoarea bieților locuitori români, foști nu demult proprietari și administratori pe averea lor.

Comitele ungurește: Ți-am spus, că toate acestea nu se țin de obiect. Îți iau cuvântul, dacă te mai abați.

Nu te pricep. Te rog a-mi spune românește. Motive mai am multe... Apoi continuă:

3. Considerând, că administrația noastră, atunci, când s'a făcut biserica reformată din Bistrița, a dispus co-

lectare de ajutor la întreaga populație a comitatului, și la toate confesiunile fără deosebire; apoi ea tot această administrație a colectat ear' prin întreg comitatul nostru, când au ars casele Săcuilor din Görgény-Remete: când însă s'a clădit biserica române și săsești, atunci nu le-a spriginit; apoi ear' când au ars Sașii și Românii, administrația noastră nu numai că a rămas pasivă, ci pe vicarul Rodnei l-a pedepsit greu, pentru-că s'a încumventat a colecta bani pe seama celor arși.

Comitele: Continuați a fi tot departe de obiect. Îți iau din nou cuvântul. Clopoște.

Protopopul Deac nu mai reflectează ci continuă:

4. Considerând, că...

Comitele suspendează ședința. Urmează un sgomot grozav. Deac se uită lung după șefii administrației, care se duc dela masă.

Adnotez aci, că ar fi pagubă a nu cunoaște propunerea și motivele până în capăt, deci cu învoirea domnului protopop C. Deac, o public întreagă. Eată urmarea:

4. Considerând, că guvernul și parlamentul eșit din naționalitatea maghiară, fără învoirea și concursul Românilor au adus legi nedrepte și au băgat în școalele confesionale; și în institutele susținute de naționalități, succesive și tot mai întins limba maghiară, deși statul cu nimic nu contribuie din cassa sa, pe care noi o îmbogățim: și că astfel au îngreunat învățământul popular prin impunerea limbii maghiare și instruirea aceleia în mod forțat, încât progresul școlar în limba maternă a devenit imposibil!

5. Considerând, că poporul român în statul unguresc în genere se împărțese numai în sarcinile de sânge și de bani, ear' nu și în drepturi; considerând, că mandatarii și bărbaiții de încredere ai poporului nostru sunt aruncați în temniți în urma verdictului adus de cetățenii unguri pentru plângerea poporului adresată înaltului tron;

Considerând, că chiar și din comitatul nostru și tractul Bistriței zac vro 11 preoți în prinsori alături cu tâlharii și omorțorii;

6. Considerând, că partidul și comitetul național l-au disolvat; că numai legi excepționale și grele ni-au făcut, și că numai temniți ni-au zidit.

Noi Românii propunem respingerea aruncului comitatens, făcut în scopul festivității și expoziției millenare, și nu o spriginim nici moralmente, nici materialmente.

Nu împedecăm ca să iubileze compatrioții maghiari ei de ei pe spelele lor, precum vom serba și noi Românii nu peste mult al doilea milleniu al existenței noastre pe acest pământ, se înțelege cu mijloacele noastre.

Dacă totuși aruncul comitatens s'ar vota și fără noi, deoarece conform legii nedrepte numai afară suntem majoritate, ear' în congregația minoritate suntem, vă rugăm, ilustrați! a face un serviciu Românilor și a arăta oaspeților străini, sosiți în Budapesta pe vremea milleniului — zic a le arăta temnițele zidite Românilor, jertfele noastre aflătoare acolo și aceasta, ca eminentă dovadă a înțelepciunii politice maghiare și a justiției,

crare ar pute înainta aici binisor spre o și mai mare putere.

Să trecem la prefectura Seretului, unul din locurile cele mai periclitate. Slăbirea istorică o putem constata și aici la *Bahrești* — mai las pentru scurtime numele de Poloni, Armeni și Ovrei afară, — *Botogașița, Bainti, Chindești, Drașoganca, Gropana, Calafindești, Mihuceni, Tereșeni, Văscăuț pe Siret, Hliboca, Negostina*. La Siret boerimea veche, ca element social, era în primii ani ai dominației austriece remarcată ca multă și avută și de călătorii străini, azi ea este redusă.

În fine prefectura Cernăuțului încă a văzut Români retrăgându-se din locul de baștină. Chiar vestita Cernaucă, asilul cald, splendid și înălțător dela 1848, martora vestitului «discurs unionist» al lui Costache Negri, inspiratoarea atâtor bune idei, este azi a unui Rosenstock, adică Trandafir — numai ce a fost Cernaucă spune și numele ovreesc! La *La caveța* s'a vîrît pe lungă români ori filo-români și Mechel Schlosser. *Leluceni* Teutului s'au jidovit, ca și o parte din *Mihalce* și *Țurteni* întregi. *Gogolina* s'ar fi putut întoarce la noi în zilele trecute, când fusese pusă în vânzare. Nu știn ce s'a făcut cu ea.

În această prefectură mai ai însă un echivalent, care te face să te mîngâi de pierdere materială: acest echivalent este puterea inteligenței române din capitală, a cărei influență însă asupra ținutului este până acum absolut egală cu — zero, de multă dragoste pentru popor, firește. (Va urma).

dreptății și fericirii ce li-se face Românilor și naționalităților în Ungaria iubilantă. Totodată cer votare nominală.

Aceasta a fost energica propunere a părintelui C. Deac, pe care dl comite nu a putut-o asculta.

Redeschizându-se ședința, ear' cere cuvânt dl C. Deac!

Comitele: Nu ai cuvânt.

Ciril Deac: Acum nu propunerea vi-o fac. Altfel vreau se vă spun! Astfel de procedură nu pot suferi, și decât alte inconveniente, deocamdată mă depărtez, dar' vă declar, că nici eu, nici noi toți nu am venit să vorbim ce vă place, ci să facem apărarea aceloră, cari ne-au trimis aici.

După acestea sgomot grozav. Dl C. Deac și vro câțiva se depărtează protestând. Continuându-se ședința și desbaterea, propunerea dlui C. Deac și-a însușit-o Dr. G. Tripou, Dr. D. Ciuta, S. Monda etc. La votare a căzut propunerea.

Comitele propune o comisiune mixtă din Unguri, Sași și Români pentru pregătirea la milleniu.

Voci române: Noi nu primim nici unul!

Comitele: Cum veți socoti!

Voci române: Ne-am socotit deja!

Urmează alt obiect: Alegerea de notar (un Israelit: Stüssel) în B.-Joseni, și alegerea de primar în B.-Bistrița cu ignorarea și eludarea poporului.

Dl Simion Monda, protopopul, face contra-propunere și o motivează pe larg. Extrag următoarele: Considerând 1. Că au fost mai mulți concurenți, între alții 2 Români calificați, 2. că protojudele Storch a candidat numai pe unul, și că nu a motivat excluderea celorlalți numai cu aceea „că așa-i place“, 3. că poporul o foarte nemulțumit și revoltat în urma acestor proceduri arbitrării, 4. că impusul Stüssel nu știe limba poporului, și că ține alte serbătorii, ear' ale poporului le ignorează, 5. că tot acest procedeu arbitrar și dispreț față cu popor și conducători s'au, observat și în B.-Bistrița:

Propune nimicirea ambelor alegeri și îndrumarea la alegeri noue.

Comitele: D-ta ești recurent în cauză. Nu poți apăra aici. Ești interesat.

Dl Anchidim Candale cere cuvânt.

Vreau să mai adaug la cele zise, pentru a spriginim nimicirea alegerilor, că pe tot locul unde se fac alegeri forțate și ilegale, neîncrederea și ura rămâne stabilă între poporul ignorat și funcționarul impus.

Comitele, după-ce a tot căutat între scrisori: Și d-ta ești interesat, ca recurent. Nu ai cuvânt.

Dr. G. Tripou: Susțin eu propunerea și mi-o însușesc, și rog on. congregația să binevoască a da lecțiune potrivită protojudei călcător de formele legii, ca pe viitor să se țină cont de votul poporului și să nu se gerez de atotputernic. A mai spriginit C. Müller propunerea. La votare Români cu propunerea lor au căzut cu 3 voturi (27 — 24).

Între alte obiecte: vre-o 4 comisiuni: a) administrativă, b) verificatoare etc. S'au ales dintre Români: Dr. Ioan Pop, Dr. D. Ciuta, Dr. G. Tripou și S. Monda. — Experiențe și probleme viitoare:

1. În congregațiune nu totdeauna avem spriginim Sașilor — deși noi totdeauna îi spriginim! 2. Conducătorul desbaterilor nu totdeauna ne dă cuvânt, și nu totdeauna ni-l lasă și nu toate propunerile ni-le admite la desbatere și vot! Ce-i de făcut? Apărare imparlamentară! De silă ca de voi bună.

3). Suntem în congregație azi mai mulți ca ori-când, dar nu totdeauna vine o parte mare; și căți vin, nu totdeauna rămân până în fine! E de dorit ca să vină frații noștri cât de mulți și să fie cu abnegație până în capăt.

Apoi lupta continuă ne-va lumina și întâri, și dacă chiar nu totdeauna vom avé aliați, totuși, ne va ajuta Dumnezeu și propriile forțe!

Adunarea generală

Reuniunii învățătorilor gr.-or. din districtul Sibiului, ținută în zilele de 1 și 2 Octomvrie st. v. în comuna Boița.

Boița este o comună frumoasă, situată pe malul drept al fluviului Olt, lângă vama Turnului-Roșu, trecătoarea sud-estică din Ardeal spre România. Ea ocupă un loc fruntaș între comunele mărginașe, fie prin poziția ei favorabilă, fie că locuitorii acestei comune au purtat un negoț însemnat până mai de curând cu România. Negoțul în partea cea mai mare îl purtau cu porci. Piața renumită a Steinbruch-ului de lângă Budapesta era zi de zi îndesuită de porcii transportați de Boițeni din România; astfel mulți dintre neguțătorii boițeni în scurt timp au ajuns la o stare ma-

terială însemnată. Aceasta o dovedește frumoasele edificii ale privaților, cât și edificiile publice: biserica, școala etc.; mulți dintre fruntași își trimeau băieții la școale mai înalte, așa că între țeranii boițeni ați mulți bărbați inteligenți. Durere însă, că și această stare favorabilă din punct de vedere material, a fost de puțină durată, căci părintescul nostru guvern în loc să se bucure de bunăstarea supușilor sei, care în timpul acela, cu vre-o 20 ani înainte începea a lua avânt mare între Români din Margine, pare-că invidia acest avânt comercial. Sânt prea bine cunoscute și cauzele ce au introdus guvernul nostru pe la vămile dinspre România, numai că să împedecă negoțul cu vite, cereale etc., căci ce erau desele carantine, opreliști, sub diferite pretexte, că în România grasează cutare și cutare boale de vite. În urma acestor șicane, România a fost silită să rupă relațiile de convenție-comercială cu Ungaria, și această rupere a lovit teribil în locuitorii comunelor mărginașe, consistătoare cu o mică excepțiune din Români și în prima linie i-s'a dat, pot zice lovitura de moarte și comunei Boița, care astăzi din starea înfloritoare de odinioară, este în decadență. Aceasta este impresiunea ce-ți face azi comuna Boița. Cu toate acestea laudabila strigunță, ce caracterizează pe Boițeni, aceasta nu i-a părăsit, acest dar propriu al poporului român, a făcut ca ei cu toată vitregitatea timpului de azi să susțină, biserica și școala cu trei învățători, având și un fond corăspunzător pentru susținerea acestora.

Întreținând prin locuințele lor te vei convinge despre strigunța femeii boițene; întreaga odaie de sus până jos este îmbrăcată cu lucrări de mâni femeiești, hainele de pat, îmbrăcămintea, podoabele prin casă sânt toate lucrate frumos, cu gust estetic; acestea dovedesc, că industria de casă este bine dezvoltată, un lucru acesta care a făcut ca Boițenii prin încetarea negoțului cu România să nu ajungă la sapă de lemn.

Sosiți în comuna Boița, învățătorii alor trei protopresbiterate: Săliște, Sibiu și Avrigh în număr de peste 100, am fost primiți în modul cel mai cordial de comitetul de primire în frunte cu zelosul învățător N. Istrate, care cu o excitație laudabilă a împărțit fiecăruia țidulele de încuierare pe la frunții comunei; ear' acestia la rîndul lor au dat pe deplin dovadă despre proverbiala ospitalitate a Românilor, deoarece-ce în tot timpul, cât învățătorii au petrecut în Boița, au fost fiecare provăzută cu vîplul necesar la locuința sa grațuit.

Întruși învățătorii, o mulțime de popor în frunte cu inteligența comunei, înaintea școalei, așteptam sosirea comitetului central. Aceasta a fost întâmpinat prin o vorbire ținută de învățătorul dirigent Vulcan, accentuând dragostea, care a îndemnat pe reprezentanța bisericească și comunală de a invita reuniunea în comuna Boița, înțelegând acestea, frumoasa misiune culturală ce o are reuniunea învățătorilor pentru poporul român. La aceste cuvinte frumoase de bineventură a răspuns vicepresidentul reuniunii Dr. P. Șpan. Mulțumind pentru invitarea ce s'a făcut reuniunii, pentru primirea cea frumoasă a reprezentanților bisericești și comunalii și învățătorilor locali, accentuând iubirea ce trebuie să se cultive între învățători, popor și conducătorii acestuia, căci numai astfel este posibilă propășirea în cultură și în bunăstare a comunei.

Imediat ne-am intrunit cu toții în biserică la serviciul divin împreună cu echemarea Sfântului Duh, oficiat de veteranul paroh I. Bobeș; ear' după săvîrșirea acestuia în școală, unde conform programului s'au început ședințele adunării generale a reuniunii.

(Va urma)

Țarul pe patul de moarte.

Una după alta vin cele mai contrazicătoare știri despre starea Țarului. O depeșă anunță, că fi este mai bine, alta că e mort deja, decât moartea lui se tănușește. Un vîl mistic acopere stările ce nu se pot da vileagului așa cum într'adevăr sînt, decât numai atunci, când vor permite interesele — politice. Nefasta politică joacă rol chiar și la căpătâiul patului de moarte...

Ată depeșile:

Petersburg, 22 Octomvrie n. Sosesc cele mai neliniștitoare știri. În timpul cel mai scurt Țarul va fi supus unei operațiuni.

Livadia, 22 Octomvrie n. Buletinul medicilor anunță, că Țarului i-s'a făcut mai bine. A durmit și s'a odihnit bine.

Brody, 22 Octomvrie n. Lucrurile sînt pregătite ca Țareviciul să fie numit imediat de regentul țerii.

Paris, 22 Oct. n. S'a răspândit știrea, că Țarul a murit, dar' oficios numai în săptămîna viitoare se va anunța moartea, când prin-

cesa Alice își va fi ținut cununia cu Țareviciul.

Țarevna deasemenea e greu bolnavă.

CRONICĂ

Din diplomație. În 10 Octomvrie seara a sosit în capitala României cu trenul de Predeal contele Welsersheimb, noul ministru plenipotențiar al Austriei la București. Contele de Welsersheimb a plecat a doua zi la Sinaia, să se prezenteze Maiestății Sale regelui.

Dl V. A. Urechia, venerabilul president al Ligei culturale a trimis pe adresa dlui Dr. Petru Șpan, vicepresidentul reuniunii învățătorilor gr.-or. români din tractul Sibiului, următorul răspuns la telegrama ce i-a trimis dlui Urechia reuniunea, intrunită la adunarea generală din Boița: *Onorate Domnule! Prin d-ta transmitem celor 101 învățători ai neamului românesc, adîncă mea recunoștință și iubire de frate, nu pentru telegrama ce mi-au adresat, — căci n'o merit, — ci pentru-că ei sînt sarea pămîntului românesc, ei sînt lumina neamului. Să trăiți, frații mei, pentru binele națiunii!*

Soartea proiectelor politice bisericești. Din Budapesta se depeșează, că: „președintele parlamentului baronul Bánffy dimpreună cu cei doi notari ai parlamentului și ai Casei-Magnaților — a pregătit deja textul actului, prin care proiectele de legi despre căsătoria civilă, religiunea copiilor și matriculele civile vor fi înaintate Maiestății Sale Monarhului spre sancționare. Sancționarea se va îndeplini în timp foarte scurt“.

Logodnă. Dl Aurel Maniu și-a încredințat de fitoare soție pe d-șoara Elena Iclozan din Blaj.

Durere! — nu cetește ziare maghiare. Marele poet scandinav Björnsterne Björnson își petrece de obicei vacanțele de vară în Tirol, unde cetește un mare număr de ziare în toate limbile europene, afară de una. Acum, întorcându-se acasă, se plînge cătră un ziar vienez, că anul trecut a trebuit să plătească 30 fl. pentru mărci postale, aplicate la ziarele ce-i vin, și anul acesta 40 fl. — „Egyetértés“, reproducînd știrea aceasta, adaugă: „Persse, ziare maghiare nu cetește marele om al Miezului-noptii... Bine înțeles, că nu cetește; atîta i-ar trebui numai, să-și strice sănătatea tocmai în villegiatură. Numai noi, ziaristiții români, sîntem atît de crunt bătuți de soarte, încât sîntem nevoiți să ne ocupăm cu ziarele maghiare. O singură mîngăiere avem în trista noastră carieră: că urmașii noștri peste douăzeci de ani vor fi scutiți de această scărboasă muncă, căci pe vremea aceea... Nu-i așa, că se vor schimba tare vremile și — ziaristica maghiară“.

O întrebare. Ni-se scrie: Onorată redacțiune! În cronica nrului 209 al „Tribunei“ ceteș notația scurtă, ba chiar laconică: „Societatea de lectură a studenților dela gimnaziul din Blaj nu s'a constituit și nici nu se va constitui în anul acesta. Păcat.“ Publicul român, care privește cu dragoste la fitoare generațiune a națiunii noastre și dorește desvoltarea în spirit național, se va fi întrebat de sigur: De ce nu s'a constituit societatea de lectură a studenților din Blaj? S'a sistat ea prin vre-un ucaz ministerial sau studenții au luat o atare deciziune? Sînt aplicat a crede, că nu ministrul a oprit-o, căci un atare act de violență de sigur se da publicității; rămîne deci, că studenții au hotărît sistarea ei. Dar' aci vine altă întrebare, anume: ce a îndemnat studenții din Blaj să nu se constituie în societate? A presupune despre ei, că fără nici o cauză au făcut pasul acesta, ar însemna a-i considera de băieți, ce nu știu ce va să zică: „Societate de lectură“. Va fi deci vre-o cauză la mijloc, și ar fi în interesul studenților din Blaj, ca publicul român să știe cauza adevărată a sistării societății lor de lectură. Nu cumva cunoscutul Hosszu, care...? Repet deci: să se facă lumină în chestiunea aceasta. Vigil.

Patriotism rîu rîsplătit. Ni-se scrie din B.-Sănmărtin: Biroul din B.-Sănmărtin, comună curat românească lângă Beiuș, Dringo Saleu, acuză pe preotul de acolo cu „vătămarea de onoare“, pentru-că l-a dat afară din casa parochială, pentru purtarea-i necorectă. Din fasiunile martorilor reese, că cele inserate în acuză sînt toate minciuni, prin urmare acuzătorul un mincinos, precum l-a declarat însuși judele cerc. zicîndu-i: „De ce mințești tu, mîi?“ În loc să fie pedepsit acuzatul, era să fie pedepsit acuzatorul, dacă — îndemnat de judele — nu se ruga de iertare preotului seu; preotul însă l-a iertat, dar' — sub condițiune... Vîzînd biroul, că preotul nu „capătă robie“, precum sperase, se adresează la finea pertractării cătră judele zicînd: „Așa, cinstite d-le jarașbirău: Dela mai marii mei i-mi-se spune, că dacă voui auzi pe ori-cine vorbind rău despre Unguri, să-i arîți, apoi eată...“ Adecă, serviciile prestate ca capăt nu i-s'au rîsplătit prin punerea la răcoare a preotului. Cine știe că contra lui Saleu, în primăvara a. c. ca la 30 oameni fruntași au subscris acuză ducîndu-o de-a dreptul la cancelaria vice-comitetului, — neavînd încredere că va ajunge la destinație pe calea preturii, se știe, că numai ca capăt se mai susține, căci nici până azi cercetare disciplinară nu s'a făcut contra lui și cu greu se crede a se face vrede-ată deoare-ce: „Pira voastră-i moartă, nu ajungeți cu biroul nimic“ etc. etc. li-se reflectează adese-ori Sănmărtinilor din partea

*) Ear' în cas că acesta moare fără urmași, românismul polițicianului român N. Petrino a lăsat-o — aducîndu-și aminte de originea sa — universității grecești din Atina, oraș în Grecia cea plină de țapi și capre

Stimabilelor P. T. Dame!

Am onoare a aduce prin acestea la cunoștință, că am cumpărat dela d-na A. Schieb

Prăvălia de articoli de modă din str. Măcelarilor nr. 25,

și dispun de un bogat asortiment de tot ce e mai nou și mai plăcut în palării de dame precum și în toate articolele de modă, pe care le-a adus antecesoara mea A. Schieb în persoană dela Viena, pentru sezonul de toamnă și de iarnă, pe lângă prețurile cele mai ieftine. Mă voiu nisul ca să servesc pe stimabilele cumpărătoare în totdeauna cu fasonul cel mai nou și mai elegant de palării.

Cu toată stima:
Helene Saida.

[2837] 2-3

P. T.

Am onoare a Vă face cunoscut, că hotelul

„Glück-auf“

în piața din loc este pentru mult on. public cu toate comoditățile din nou arangiat prin mine.

Tot deodată stau la dispoziția mult on. public cu serviciu curat și prompt, beuturi bune și ieftine, trăsuri în ori-și-care parte cu prețuri reduse, chilii separate de dormit și restaurat.

Vă cer deci sprigul prețuit cu toată sinceritatea.

Zlatna, 1 Septemvrie 1894.

Cu stimă:
Mihail Moldovan,
hotelier.

[2814] 4-5

LE GRIFFON
hartie adevărat franceza
SA SE OBSERVE MARCA
CEA MAI BUNĂ
CEA MAI CAUTATĂ
HĂRTIE DE CIGARETE
A SE FERI DE TOATE IMITAȚIUNILE.

[2837] 40-52

Tocmai a apărut și se află de vânzare la librăria Institutului Tipografic în Sibiu:

CEȘTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR ȘI MODURILE SOLUȚIUNII SALE ÎN UNGARIA DE AUREL C. POPOVICI.

Prețul 50 cr. v. a. cu trimitere postală 55 cr. v. a.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU.

A doua edițiune

ȚINEREA VITELOR

de **Eugen Brote,** president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

ADOLF HEMPER,

[2815] 3-3

orologer,

Sibiu, strada Cisnădiei, edificiul casei de păstrare, recomandă p. t. publicului depositul seu bine asortat de **oroloage de buzunar veritabile elvețiene, de aur, argint și nikel, mai de parte de oroloage cu pendul veritabile de Viena, Schwarzwald și oroloage deșteptătoare cu prețurile cele mai ieftine.**

Reparaturi se execută prompt.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască **legea numită veterinară.** Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o **explicare poporală a legii amintite.** În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română poporală. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

impărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe despre

LEGEA VETERINARĂ ȘI BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De **Tormay Béla.**

(134 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

Institutul Tipografic în Sibiu.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Octomvrie 1894.

Budapesta—Predeal										Budapesta, gara de vest—Rușava—Vercerova										Copșa-mică—Sibiu—Avrig—Făgăraș.													
Tren de persoane	Tren de scoalari	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de scoalari	pl. Viena	sos.	Tren de persoane	Tren de scoalari	Tren de persoane	Tren de scoalari	Tren de persoane	Tren de scoalari	Tren de persoane	Tren de scoalari	pl. Viena	sos.	Tren de persoane	Tren de scoalari	Tren de persoane	Tren de scoalari	pl. Copșa-mică	sos.	Tren de persoane	Tren de scoalari	Tren de persoane	Tren de scoalari							
10.—	8.05	2.50	6.—	2.15	pl. Viena	sos.	3.—	1.55	1.55	7.20	6.25	8.36	11.—	9.—	9.15	4.—	pl. Viena	sos.	5.50	7.20	7.05	6.45	2.20	4.45	11.34	7.10	pl. Copșa-mică	sos.	9.34	3.58	6.20	12.42	
8.25	2.10	2.50	6.—	9.15	Budapesta	↑	5.50	7.25	7.—	1.50	8.15	1.30	8.30	2.25	7.—	10.—	pl. Budapesta	sos.	6.30	10.20	2.10	1.25	8.25	3.57	6.35	1.03	9.—	8.11	2.20	5.12	10.58		
11.24	4.07	6.23	9.05	11.12	P. Ladány	↑	2.30	5.23	3.50	11.46	4.55	10.40	10.30	3.41	9.21	11.15	sos. Czegled	pl.	4.19	8.21	12.11	6.15	4.19	7.01	1.25	9.26	sos. Sibiu	pl.	7.44	1.50	4.49	10.26	
1.35	5.46	9.29	11.33	12.50	Oradea-mare	pl.	12.06	3.46	1.21	10.05	2.24	10.40	10.40	3.46	9.31	11.21	pl. Czegled	pl.	4.04	8.13	12.06	6.—	4.36	4.36	1.46	1.46	sos. Sibiu	pl.	7.28	1.50	6.54	8.33	
3.46	7.08	1.50	2.12	sos.	Oradea-mare	pl.	2.25	11.04	8.43	12.23	4.43	4.43	1.47	5.49	12.52	1.20	sos. Seghedin	pl.	12.53	5.10	10.51	10.01	2.31	6.16	3.81	3.81	sos. Avrig	pl.	6.02	1.50	6.54	8.33	
4.—	7.15	12.05	2.24	2.19	Mező-Telgy	↑	1.52	10.07	8.13	11.07	4.49	6.39	2.09	5.55	1.30	4.59	pl.	sos.	12.26	10.45	9.59	2.08	8.42	4.36	2.14	3.46	3.24	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	
4.59	7.43	1.02	3.03	2.49	Rév	↑	1.26	9.30	7.47	10.32	6.39	6.39	5.25	7.54	4.59	4.59	sos.	pl.	9.20	8.55	7.50	11.—	5.07	10.27	5.26	11.11	sos. Orșeu	pl.	5.30	12.25	5.50	10.35	
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Brata	↑	9.10	9.10	10.13	10.13	6.47	6.15	8.02	5.52	6.47	6.15	8.02	5.52	6.47	6.15	8.02	5.52	5.50	10.42	5.36	7.15	pl. Orșeu	pl.	5.16	9.35	5.05	8.32	
5.45	9.07	3.54	4.53	4.17	Ciucia	↑	5.40	12.47	8.31	7.08	9.41	8.21	9.23	7.42	9.38	10.25	9.10	pl.	sos.	8.23	7.13	8.49	7.42	7.38	9.37	5.82	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	
6.34	9.37	4.53	5.32	4.50	Huedin	↑	4.52	12.17	7.53	6.39	9.02	8.21	9.23	7.42	9.38	10.25	9.10	pl.	sos.	7.25	5.53	6.56	1.58	7.18	9.37	5.82	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50
8.06	6.13	6.13	6.24	6.24	Ghrbău	↑	2.55	6.53	8.05	8.05	6.47	8.21	9.23	7.42	9.38	10.25	9.10	pl.	sos.	6.48	5.10	6.28	12.58	8.32	9.37	5.82	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50
8.32	10.37	7.03	6.59	5.55	Cluj	pl.	2.—	11.01	6.14	5.25	7.30	9.38	10.25	9.10	11.16	10.22	11.37	pl.	sos.	9.39	4.05	5.89	11.16	7.38	11.—	4.—	10.17	↑	5.10	10.30	3.30	9.12	
8.49	11.10	8.40	6.11	6.11	Apahida	↑	10.45	5.45	4.48	6.47	11.05	11.16	10.22	11.37	11.37	11.37	11.37	pl.	sos.	11.05	12.23	11.47	4.36	7.53	7.53	11.20	4.20	10.37	↑	4.50	10.10	3.10	8.52
9.06	11.32	9.08	6.27	6.27	Ghiria	↑	9.23	3.53	3.—	5.21	11.31	12.23	11.47	11.47	11.47	11.47	11.47	pl.	sos.	12.39	11.59	3.02	3.08	5.07	10.27	5.26	11.11	sos. Orșeu	pl.	5.30	12.25	5.50	10.35
10.08	12.50	10.40	7.27	7.27	Cucerdea	↑	8.53	3.06	2.20	4.47	11.31	12.39	11.59	3.02	3.02	3.02	3.02	pl.	sos.	12.56	12.16	4.05	2.51	5.50	10.42	5.36	7.15	pl. Orșeu	pl.	5.16	9.35	5.05	8.32
10.37	1.25	11.25	7.50	7.50	Uioara	↑	2.48	2.—	4.31	11.31	12.39	11.59	3.02	3.02	3.02	3.02	3.02	pl.	sos.	1.11	1.10	4.05	2.51	7.25	12.15	7.15	↑	5.10	10.30	3.30	9.12		
10.59	1.43	11.54	8.03	8.03	Vinul-de-sus	↑	8.23	2.11	1.23	4.04	11.45	1.20	1.19	1.19	1.19	1.19	1.19	pl.	sos.	1.11	1.10	4.05	2.51	5.50	10.42	5.36	7.15	pl. Orșeu	pl.	5.16	9.35	5.05	8.32
11.07	1.52	12.04	8.17	8.17	Aiud	↑	8.06	1.45	12.54	3.42	10.55	1.40	6.25	6.25	6.25	6.25	6.25	pl.	sos.	1.20	1.19	4.05	2.51	7.25	12.15	7.15	↑	5.10	10.30	3.30	9.12		
11.31	2.18	12.34	8.17	8.17	Crăciunel	↑	7.59	1.10	2.49	2.49	10.55	1.40	6.25	6.25	6.25	6.25	6.25	pl.	sos.	1.20	1.19	4.05	2.51	7.25	12.15	7.15	↑	5.10	10.30	3.30	9.12		
11.48	2.40	1.—	8.33	8.33	Blaj	↑	7.59	1.10	2.49	2.49	10.55	1.40	6.25	6.25	6.25	6.25	6.25	pl.	sos.	1.20	1.19	4.05	2.51	7.25	12.15	7.15	↑	5.10	10.30	3.30	9.12		
12.25	1.40	8.33	8.33	8.33	Micăsasa	↑	7.59	1.10	2.49	2.49	10.55	1.40	6.25	6.25	6.25	6.25	6.25	pl.	sos.	1.20	1.19	4.05	2.51	7.25	12.15	7.15	↑	5.10	10.30	3.30	9.12		
12.50	2.17	2.17	9.09	9.09	Copșa-mică	pl.	7.30	12.24	2.19	2.19	10.55	1.40	6.25	6.25	6.25	6.25	6.25	pl.	sos.	1.20	1.19	4.05	2.51	7.25	12.15	7.15	↑	5.10	10.30	3.30	9.12		
1.04	2.35	3.14	9.42	9.42	Mediaș	↑	6.56	11.29	1.18	1.18	10.55	1.40	6.25	6.25	6.25	6.25	6.25	pl.	sos.	1.20	1.19	4.05	2.51	7.25	12.15	7.15	↑	5.10	10.30	3.30	9.12		
1.35	3.14	3.14	9.42	9.42	Elisabetopol	↑	6.56	11.29	1.18	1.18	10.55	1.40	6.25	6.25	6.25	6.25	6.25	pl.	sos.	1.20	1.19	4.05	2.51	7.25	12.15	7.15	↑	5.10	10.30	3.30	9.12		
1.50	3.34	3.34	9.42	9.42	Sighișoara	↑	6.56	11.29	1.18	1.18	10.55	1.40	6.25	6.25	6.25	6.25	6.25	pl.	sos.	1.20	1.19	4.05	2.51	7.25	12.15	7.15	↑	5.10	10.30	3.30	9.12		
2.13	3.49	3.49	9.44	9.44	Hașfalău	↑	6.56	11.29	1.18	1.18	10.55	1.40	6.25	6.25	6.25	6.25	6.25	pl.	sos.	1.20	1.19	4.05	2.51	7.25	12.15	7.15	↑	5.10	10.30	3.30	9.12		
2.32	4.11	4.11	9.59	9.59	Homorod	↑	6.56	11.29	1.18	1.18	10.55	1.40	6.25	6.25	6.25	6.25	6.25	pl.	sos.	1.20	1.19	4.05	2.51	7.25	12.15	7.15	↑	5.10	10.30	3.30	9.12		
3.04	4.48	4.48	10.22	10.22	Agostonfalva	↑	6.56	11.29	1.18	1.18	10.55	1.40	6.25	6.25	6.25	6.25	6.25	pl.	sos.	1.20	1.19	4.05	2.51	7.25	12.15	7.15	↑	5.10	10.30	3.30	9.12		
3.39	5.27	5.27	10.51	10.51	Apatia	↑	6.56	11.29	1.18	1.																							